

Temat 1: Wybrane problemy systemu źródeł prawa

1. Rozbudowany opis szkolenia: cele dydaktyczne i zakres merytoryczny szkolenia (treść), sposób realizacji zajęć (metody)

1.1. Cele dydaktyczne:

- poszerzenie wiedzy na temat prawotwórstwa, w tym analiza nowych zjawisk i trendów
- utrwalenie świadomości złożoności powiązań zachodzących w strukturze źródeł obowiązującego prawa.

1.2. Zakres merytoryczny szkolenia (treść):

Różne znaczenia pojęcia „źródła prawa”:

- źródła prawa w znaczeniu formalnym
- źródła prawa w znaczeniu materialnym
- źródła poznania prawa

Struktura systemu prawa:

- źródła powszechnie obowiązującego prawa w RP
- problem „zamkniętego” katalogu źródeł powszechnie obowiązującego prawa w RP
- tzw. przepisy administracyjne (generalne akty stosowania prawa)
- wybrane aspekty prawa miejscowego
- prawo międzynarodowe w obowiązującym porządku prawnym
- prawo unijne w obowiązującym porządku prawnym
- problematyka źródeł prawa o charakterze wewnętrznym, ze szczególnym uwzględnieniem swoistych postaci aktów wewnętrznych takich jak wytyczne, zbiory dobrych praktyk itp.
- miejsce uchwał: Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Regulamin Senatu w systemie obowiązującego prawa
- plany, programy strategii w kontekście źródeł prawa
- tzw. niezorganizowane źródła prawa („prawo sędziowskie”, jurysprudencja, zwyczaj)

Kontrola i nadzór nad stanowieniem prawa i aktami stanowienia prawa:

- kontrola i nadzór organów administracji publicznej (Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów, wojewody, regionalnej izby obrachunkowej)
- kontrola prowadzona przez NIK
- kontrola Trybunału Konstytucyjnego
- kontrola sprawowane przez sądy administracyjne i sądy powszechne
- kontrola sprawowana przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

1.3. Metody:

Prezentacja, dyskusja, studia przypadku.

2. Forma prowadzenia kursu: seminarium.

3. Wymagania wstępne:

Kadra zarządzająca jednostkami organizacyjnymi uczestniczącymi w procesie legislacyjnym tj.:

- kierownicy, zastępcy kierowników jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za obsługę prawną,
- kierownicy, zastępcy kierowników jednostek organizacyjnych (tzw. merytorycznych) uczestniczących w procesie legislacyjnym.

4. Efekty kształcenia:

- umiejętność diagnozowania problemów powstałych na tle klasyfikacji obowiązującego systemu źródeł prawa
- wiedza na temat prawnego charakteru poszczególnych źródeł prawa
- rozumienie mechanizmów kontroli i nadzoru nad prawotwórstwem i źródłami prawa stanowionego.

5. Źródła i literatura przedmiotu

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Ustawa z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych

Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie

Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie 7. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa

Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 r. – Regulamin Senatu

Chmielnicki P. (red.), *Pochodzenie, tworzenie i efektywność prawa*, Warszawa 2014

Dąbek D., *Prawo miejscowe*, Warszawa 2015

Dąbek D., *Prawo sędziowskie w polskim prawie administracyjnym*, Warszawa 2010

Dolnicki B.(red.), *Źródła prawa w samorządzie terytorialnym*, Warszawa 2018

Jaroszyński T., *Rozporządzenie Unii Europejskiej jako składnik systemu prawa obowiązującego w Polsce*, Warszawa 2011

Safian M., Bosek L. (red.) *Konstytucja RP*, Tom II Komentarz, Warszawa 2016

Skwara B., *Rozporządzenie jako akt wykonawczy do ustawy w polskim prawie konstytucyjnym*, Warszawa 2010

Stahl M., Duniewska Z. (red.) *Legislacja administracyjna. Teoria, orzecznictwo, praktyka*, Warszawa 2012

Szewczyk E., Szewczyk M., *Generalny akt administracyjny*, Warszawa 2014.